

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; deze behoudt zich het recht voor, de stukken te bekorten)

TOXOPLASMA-INFECTIE EN TOXOPLASMOSE VAN HET OOG

Op het gebied van de toxoplasma-infectie en toxoplasmose zijn wij, helaas, nog steeds gedwongen hier en daar uit te gaan van veronderstellingen. In mijn bijdrage over „Toxoplasma-infectie en toxoplasmose van het oog” berust de door collega STROINK (1963) gewraakte zinsnede „intra-uteriene infectie is meestal een gevolg van opvlamming van een latente, chronische toxoplasmainfectie van de moeder” op een veronderstelling. Er zijn goede gronden om deze mogelijkheid voor het tot stand komen van congenitale toxoplasmose aan te nemen. Over de frequentie ervan kan men het oneens zijn. Mijn veronderstelling berust op het voorkomen van latente toxoplasmainfectie bij mens en dier en de aanwezigheid van kyste-dragers(-sters). Het beste wordt een en ander gedemonstreerd met enkele cijfers, die collega MASTENIKS (Instituut voor Praeventieve Geneeskunde te Leiden) zo welwillend was mij te geven:

Vastgesteld is, dat van de daarop onderzochte vrouwen reeds op 20-jarige leeftijd tot 25 pct een positieve sabin-feldmanreactie heeft (titer $1/4$ en hoger), op 40-jarige leeftijd tot 50 pct.

Wij weten, dat ook bij lage titers kysten kunnen voorkomen. Ik wees in mijn artikel reeds op het voorkomen van kysten in het oog bij negatieve reactie van Sabin-Feldman. Bij systematisch onderzoek van honden en katten werden kysten gevonden bij een titer van $1/64$, bij kippen zelfs bij een titer van $1/4$.

Collega STROINK onderschrijft de relatieve betekenis van de serumtiter voor het beoordelen van een infectie. Onder de 25 tot 50 pct vrouwen met positieve reactie van Sabin-Feldman bevindt zich dus mogelijkerwijze een (onbekend, doch waarschijnlijk hoog) percentage kystedraagsters en de veronderstelling ligt dan ook voor de hand dat in geval van congenitale toxoplasmose de zwangerschap aanleiding was tot het activeren van deze kysten. Wij moeten ons hierbij losmaken van de gedachte dat congenitale toxoplasmose identiek is met de bekende dodelijke encephalomyelitis, hetgeen tevens de uitspraak, dat een zelfde moeder nooit meer dan één kind met congenitale toxoplasmose ter wereld kan brengen, veel onzekerder maakt.

Ik hoop, dat het door collega STROINK aangekondigde systematische serologische onderzoek vanaf het begin der zwangerschap licht zal werken op de door haar verdedigde stelling dat „meestal een aangeboren toxoplasmose een gevolg is van een acute infectie van de moeder gedurende de zwangerschap”. Het zou ook interessante gegevens kunnen opleveren over de frequentie van latente congenitale toxoplasma-infectie en toxoplasmose. Dit alles zover de betekenis van serologisch onderzoek in dit opzicht reikt.

Literatuur: STROINK, J. A. (1963) *Ned. T. Geneesk.* **107**, 2059.

Terneuzen, 15 november 1963 C. D. BINKHORST

EERSTE HULP BIJ VERKEERSONGEVALLEN

Er wordt steeds meer de nadruk op gelegd, dat bij een verkeersongeval de eerste hulp ter plaatse zo belangrijk is voor de verdere levenskansen van het slachtoffer. Volgens velen zou deze hulp het best kunnen worden verleend door geoefend ambulance-personeel. Dit zou ook voldoende in staat zijn, tijdens het vervoer naar een ziekenhuis zorg te dragen voor de patiënt.

In zijn algemeenheid ben ik het met deze bewering niet eens. Vooropgesteld dat een ambulance beschikt over uitgebreide apparatuur zoals Ambu-beademings- en afzuigtoestellen, zuurstof, thomasspalken, moet toch worden bedacht dat handelingen zoals injecties-geven, beoordeling aard van injectie, transfusies, intuberen of tracheotomie uitsluitend door de arts mogen geschieden. Natuurlijk wordt de praktijk er voor een huisarts niet gemakkelijker op wanneer hij de ongevalspatiënt zelf naar het ziekenhuis zou begeleiden, vooral als hierbij een grote afstand moet worden afgelegd. Maar het is mijn overtuiging dat het vooral bij ernstige letsels een arts moet zijn, die de eerste hulp in de meest uitgebreide betekenis verleent.

De Cocksdorp, 17 november 1963 R. S. SIEBINGA

BLAASCARCINOOM

Collega VAN SLOOTEN (1963) deelt in zijn „caput selectum” mede dat men bij ratten blaasgezwellen kan opwekken door het wangslimvlies met sigarettenteer te bestrijken, dat er een statistisch verband bestaat tussen het roken van sigaretten en het ontstaan van blaascarcinoom, dat — mogelijk hierdoor — het blaascarcinoom meer voorkomt bij de man dan bij de vrouw en dat de frequentie bij de manlijke stadsbevolking in Engeland en Denemarken toeneemt.

Het is in dit verband wellicht interessant de Nederlandse cijfers omtrent de sterfte aan blaascarcinoom van 1950 en 1960 te citeren (Centraal Bureau voor de Statistiek):

	1950	1960	Toeneming
Mannen	176	342	94 pct
Vrouwen	107	138	29 „
Sex ratio	1,64	2,49	

De tendens in Nederland is dus dezelfde als elders in Europa.

Literatuur: SLOOTEN, E. A. VAN (1963) *Ned. T. Geneesk.* **107**, 1803. — Cijfers betreffende Nr. 181 van de: *Int. Syst. Classificatie van ziekten, ongevallen en doodsoorzaken*, 1948 en 1955. Centraal Bureau voor de Statistiek.

Eindhoven, 18 november 1963

P. J. A. VAN VOORST VADER

**BERICHTEN
BUITENLAND***Canada*

Zelfmoordpogingen van kinderen. — Een werkgroep van de afdeling voor psychiatrie en psychologie van de universiteits-kinderkliniek te Winnipeg maakte studie van de ziektegeschiedenissen van 15 meisjes en 7 jongens die tussen mei 1960 en december 1962 wegens poging tot zelfmoord waren opgenomen. Alle patiënten herstelden. In 15 van de 22 gevallen werd vergiftiging met een of ander geneesmiddel beproefd; voor het overige waren het (ongevaarlijke) verwondingen en pogingen tot verstikking. Slechts één der patiënten was jonger dan 10 jaar; tot de leeftijdsgroep van 12 tot 14 jaar behoorden 14 patiënten. De werkgroep schrijft in haar slotbeschouwing: „The personality patterns of the members of this group had some striking common characteristics; in psychological testing the responses to the ink blots consistently pointed out rich fantasy life together with lack of interaction with the environment”. (*Canad. med. Ass. J.*, 12 okt., bl. 766).

Denemarken

„... and a happy old age”. — De International Association of gerontology vergadert om de drie jaar; haar zesde